

Podrobný popis zaměření jednotlivých aktivit

Aktivita č. 1 - Zlepšení dovedností rodičů a pečovatelů a zvyšování rodičovských kapacit s cílem prevence výskytu a zmírnění duševních problémů u dětí a dospívajících

- Jedná se o programy zaměřené na edukaci a výcvik rodičů a pečovatelů v náhradní rodinné péči a komunitně podpůrné péči, které mají za cíl zlepšit znalosti pečujících osob o duševním zdraví a jeho poruchách u dětí a zvýšit úroveň kompetencí, které jsou nutné pro výchovu dětí a zvládnání problematického chování. Tyto programy jsou zaměřeny jednak na populaci dětí bez klinických duševních problémů, tak i na děti s již určenou diagnózou duševní poruchy (například neurovývojové a behaviorální poruchy, úzkostné poruchy apod.). Programy se mohou zaměřovat na problematiku různých věkových skupin dětí od útlého věku až po adolescenty. Široká může být i cílová skupina rodičů, kam patří jak rodiče zdraví, tak rodiče s duševní poruchou, či jinými problémy, které by mohly mít negativní dopad na výchovné postupy a tím i na duševní zdraví dítěte. Zahrnují i rodiče nastávající, tedy těhotné ženy a jejich partnery, tak i žadatele o adopci. Programy mohou mít jak preventivní tak intervenční cíle a mohou být prováděny jak formou individuální práce s rodinou, tak formou skupinových sezení. Mohou zahrnovat postupy, které jsou realizovány formou docházky odborných pracovníků do rodiny, či zařízení ústavní výchovy, tak i formou docházení rodiče/ů, nebo pečovatelů do zařízení, kde je program realizován.

Aktivita č. 2 - Zavedení nových a/nebo zdokonalení stávajících preventivních, screeningových, diagnostických, terapeutických, sociálně-rehabilitačních a komunitně podpůrných metod a postupů v oblasti péče o duševní zdraví dětí a dospívajících.

Budou podporovány programy, metody a intervence týkající se duševního zdraví dětí a dospívajících od nejužšího věku až po adolescenci.

- V oblasti prevence budou podpořeny programy zaměřené na zjištění rizika duševní poruchy, časný záchyt a intervenční postupy snižující pravděpodobnost, že se duševní porucha rozvine. Patří sem screeningové metody, budování nízkoprahových intervenčních programů působících v komunitě, podpora spolupráce zainteresovaných profesí apod. Patří sem také programy cílené na populace, které jsou z definice rizikové, jako jsou děti v dětských domovech a jiné ústavní péči, popř. v nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež, dále děti předčasně narozené, děti duševně nemocných rodičů, děti s chronickým somatickým onemocněním apod. Dále sem náleží programy zaměřené na řešení chování, jež zvyšuje riziko výskytu duševního onemocnění, jako je například šikana apod. Stejně tak do tohoto bodu náleží programy zaměřené na snižování negativního dopadu duševního onemocnění

v rodině na její zdravé členy. Patří sem například i nové způsoby organizace spolupráce mezi odborníky z více profesí.

- V oblasti záchytu, epidemiologie, screeningu a diagnostiky budou podporovány inovativní aktivity zavádějící metody určené ke zjištění výskytu duševních poruch v pediatrické populaci, ke kvantifikaci symptomů, stanovující diagnózu, přesněji hodnotící závažnost různých duševních poruch. Dále budou podporovány semi-strukturovaná a strukturovaná klinická interview, či jiné testové či dotazníkové metody týkající se duševního zdraví a kvality života. Tyto metody mohou být určeny jak pro specialisty v oblasti duševních poruch, tak pro spolupracující profese, například pro pediatry, praktické lékaře pro děti a dorost apod.
- V oblasti terapeutické a rehabilitační bude podporováno zavádění komplexních terapeutických a rehabilitačních programů a psychosociálních postupů zaměřených na léčbu poruch a snížení rizika rekurence onemocnění a zmírnění dopadu onemocnění na fungování dítěte a adolescenta. Podporovány budou také programy zavádějící systematickou spolupráci pracovišť za účelem zkvalitnění diagnostiky a péče v cílové skupině dětí a adolescentů. V oblasti komunitně podpůrné péče sem náleží programy podpory rodin dětí s duševním onemocněním, které mají za cíl zlepšit socializaci a podporu zdravých vazeb u dětí s duševní poruchou v jejich přirozeném prostředí

Aktivita č. 3 - Vzdělávání dětí a dospívajících za účelem zlepšení jejich znalostí a dovedností týkajících se o duševního zdraví a předcházení duševním problémům

- Podpořena bude realizace psychoedukativních programů, kampaní a materiálů zaměřených na děti a dospívající již duševně nemocné, ale i na skupiny v riziku a všeobecnou dětskou populaci. Dále budou podpořeny edukativní programy pro školy, ať už formou přednášek a dalších preventivních aktivit s ohledem na duševní onemocnění, tak vytvořením curricula. Podporována bude příprava, tvorba a distribuce tištěných i elektronických textových a audio-vizuálních materiálů pro školy a obecně dětskou a adolescentní populaci na téma duševního zdraví a duševní poruchy.

Aktivita č. 4 - Vzdělávání a zvyšování odborných znalostí a dovedností zdravotnických pracovníků pečujících o děti s duševními poruchami stejně jako nezdravotnických odborníků, neformálních pečovateli a pedagogů

- V rámci této oblasti bude podpořeno vzdělávání zdravotnických pracovníků specializovaných na duševní zdraví dětí a adolescentů, ať už jde o pedopsychiatry, klinické psychology nebo sestry. Dále sem patří vzdělávací aktivity zvyšující znalosti a kompetence v oblasti duševních poruch u spolupracujících profesí zejména lékařů prvního kontaktu jako jsou praktičtí lékaři pro děti a dorost. Podpořeno bude zvýšení znalostí o duševním zdraví dětí a dospívajících pro pregraduální studenty na lékařských fakultách. V rámci aktivity 4 bude celkově podpořena realizace kurzů, přednáškových

cyklů, tvorba vzdělávacích materiálů, ať již v papírové podobě tak v podobě elektronické.

Aktivita č. 5 - Informační a destigmatizační aktivity zvyšující povědomí odborné i laické veřejnosti o duševním zdraví a problematice duševních poruch u dětí a dospívajících

- Podpořeny budou aktivity, které srozumitelným a atraktivním způsobem vytvoří a následně implementují informační aktivity, programy a kampaně, které zvýší povědomí o dětském duševním zdraví v široké veřejnosti. Podpořené aktivity mohou být zaměřeny jak na konkrétní cílovou skupinu, například pracovníky ve školství, tak na širokou populaci. Podpořena bude realizace destigmatizačních kampaní zaměřených na zlepšení povědomí o duševních onemocněních u dětí a adolescentů, a to jak formou edukací, tak přímé zkušenosti s touto populací. Podporována bude příprava, tvorba a distribuce tištěných i elektronických textových a audio-vizuálních materiálů pro na téma duševní zdraví a duševní poruchy u dětí a adolescentů. Podpořené budou i aktivity zaměřené na osvětu o profesích, které se zabývají léčbou duševních poruch u nezletilých a destigmatizaci těchto oborů a odborníků, kteří v nich pracují.